

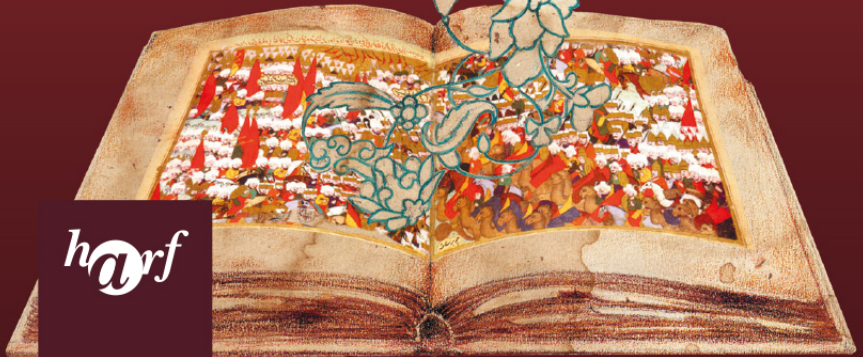
MİNYATÜR SAVAŞLAR

Halil Coşkun

ROMAN

2. BASKI

h@rf

Halil Coşkun, 1953 Urfa doğumlu, A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden 1977 yılında mezun oldu. Kamu yönetimi alanında yüksek lisans yaptı. 1978-2008 yılları arasında Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Müfettişi olarak çalıştı, evli ve iki çocuk babasıdır. *Minyatür Savaşlar*, yazarın ikinci romanı. İlk romanı *Ayrıkotu* (1. Baskı: Ekim 2010, 2. Baskı: Ocak 2011, Harf Eğitim Yayıncılığı) üçüncü romanı *Çınar Ağacının Altında Ağlayan Çocuk* (1. Baskı: Ocak 2016, Harf Eğitim Yayıncılığı) ve ilk öykü kitabı *Tubaftır Şu Hayat* (1. Baskı: Mayıs 2016, Harf Eğitim Yayıncılığı)

Harf Eğitim Yayıncılığı: 59

Roman: 16

Eserin Adı-Yazarı

Minyatür Savaşlar/Halil COŞKUN

İlk Okuma

Muhsin METE

Redaksiyon

Şenay AKÖZ

Kapak Tasarımı

Sarakusta

www.sarakusta.com.tr

Birinci Basım Kasım 2011

İkinci Basım Mart 2017

ISBN: 978-975-6048-60-3

Bu kitabın yayın hakları © Harf Eğitim Yayıncılığına aittir.

Harf Eğitim Yayıncılığı

Reşit Galip Cad. Hatır Sok. No: 23/2 Çankaya/ANKARA

Tel.: (0312) 437 08 85-86 Faks: (0312) 437 08 87

bilgi@harfegitim.com.tr

www.harfegitim.com.tr

Baskı

Dumat Ofset

www.dumat@dumat.com.tr

MİNYATÜR SAVAŞLAR

Halil COŞKUN

harf

TEŐEKKÜR

Bir roman yazmak, bir romanı yaşamak kadar heyecanlı ve o kadar heyecanı bir kişinin tek başına üstlenmesi mümkün değil elbette. Teőekkür borçlu olduğum insanlar var.

Öncelikle, kitapla ilgili değerli eleştirileri ile romanın daha güzel olmasını sağlayan, hem dil, hem de estetikle ilgili görüşlerinden çok faydalandığım Sayın Muhsin Mete'ye,

Güncel politikayla ilgili derin bilgisinden yararlandığım Mülkiyeli yeğenim Fethiye Türkmen'e,

İlk kademe editörlerim, kızım Bilge'ye ve oğlum Mesut'a,

Ve bir düşünceinin romana dönüştürölüp okuyucuya sunulmasını uzun ve titiz bir çalışma sonucu sağlayan Ömer Faruk Ergezen'e,

Teőekkür ederim.

Halil Coşkun

Eşim ve arkadaşım
Hatice'ye

GİRİŞ

Önce dalgaların sesini duydu.

Hafif bir rüzgâr esiyor ve kayalara vuran denizin uğultusu uzandığı yere gelinceye kadar hıçkırın bir kadın sesine dönüşüyordu.

Gürültü dinmiş. Herkes kendi yerine çekilmiş demek ki. Arada bir böyle yapıyorlardı. Etraf nasıl da sessizleşiyordu öyle zamanlarda. Sanki yüzlerce çarkı döndürerek çalışan bir fabrikanın motorları aniden susmuş yahut ağaçları kökünden sökercesine esen fırtına kesilivermiş gibi. O sessizlik anlarında kendini nemli toprağın üstüne bırakıyor ve uzak tepelerdeki yeşillikleri seyrederken bir iki kuş sesi duymaya çalışıyordu. Ne yazık ki pek uzun sürmüyordu o aralar, kısa bir süre sonra yine başlıyorlardı ve yine kıyamet kopuyordu.

Uzun süre böylece kalamazdı, hemen uzaklaşmalıydı buradan, kendi yerine çekilmeliydi. Ne zamandır buradaydı acaba, çok olmuş muydu? Ya hemen yeniden başlarlarsa ve öylece orta yerde kalıverirse? Kafasını toplamaya çalıştı bir süre, ne yapacağına karar verebilmek için, buradan hemen çıkmalıydı, ilk yapması gereken şey buydu. Hemen kalkması gerektiğinin farkındaydı ama canı hiç istemiyordu bunu. O güne kadar hissedemediği kadar rahat hissediyordu kendini, müthiş bir hafiflik, sessizliğin içinde de-

rin bir huzur. Yerine gitmesi lazım, bunun farkında ama burada yatmak da o kadar güzel ki! Saat kaç acaba? Güneş görünmüyor, tepede değil demek ki, ya henüz sabah yahut da akşam olmak üzere. Yüzünde bir serinlik hissetti, rüzgâr soğuk esiyor ama o üşümüyordu. “Kalkmam lazım. Şimdi yine başlarlar. Çıkmalıyım buradan.” Sonra yavaş yavaş kafasının içindeki karanlık bir yer aydınlanmaya başladı sanki ve o garip soruyu sordu kendi kendine, “Burası neresi?” Sorunun yarattığı korkuyla davranmaya çalıştı ve o zaman fark etti sırtüstü yattığı yerden kalkamadığını. Dirseklerine dayanıp doğrulmak istiyordu ama olmuyordu, sol kolunu geriye çekemiyordu bir türlü. Ne olduğunu anlamak için başını zorlukla çevirip baktığında gördüğü şey durumu kavramasına yetti. Büyücek bir çukurun içinde yatıyordu ve görmeye çalıştığı kolu yerinde yoktu. Son derece olağan bir şey yapıyormuş gibi bakışlarını biraz daha aşağıya çevirdi, iki bacağı yerli yerindeydi. İyi. Kulaklarında bir çınlama başladı, sırtına bir şeyler batıyordu, deminki rahatlık duygusu dağılıyordu yavaş yavaş. Sağlam eliyle yüzünü yokladı ve baktı, eli kan içinde kalmıştı. Sırtına batan şey şimdi daha çok rahatsız ediyordu kendisini, omuzlarını sağa sola hareket ettirerek biraz kenara almayı başardı onu, sonra tekrar denedi, kalkması lazımdı, çatışma her an yeniden başlayabilirdi. “Çukurun içinde olduğum için görmemişler beni demek ki.” Zaman zaman savaşa ara veriliyor ve o arada iki taraf ölülerini, yaralılarını topluyordu. Fakat bu sessizlik gerçekten tuhaf, çatışma durdurulmuş olsa bile oradan oraya koşan sıhhiyecilerin, sedye taşıyıcılarının bağırışmaları yine de duyulurdu. Bütün gücünü kullanarak doğrulmaya çalışırken boynunda bir ağırlık hissetti, deminden beri sırtına batan şey, çantası. Malzeme dolu çanta kendisini geriye doğru çekiyordu. Ondan kurtulsa iyi olacaktı ama sağlam eliyle tokasına ulaşıp açamadı, çantayı da sırtlayarak doğruldu zorlukla. Başı dönmeye başlamıştı, mide-

si bulanıyordu. Çukurdan çıkmak için yürümeye çalıştı ve daha ilk adımda bir şeylere takıldı, dizlerinin üstüne çöktü. “Yalnız değilmişim.” Hemen önünde üç kişi daha vardı, üç cansız beden. Top mermisinin patladığı anı hatırladı, o sırada kendisiyle beraber koşmakta olanlar bunlardı demek ki. “Şu çukurdan çıkayım, beni görünce bir sedye gönderirler.” Kolunun acısını duymuyordu, baş dönmesi, mide bulantısı ve kulaklarında derin bir uğultu. Bacaklarını zorladı, birkaç adım sonra tamam, çıkmış olacaktı çukurdan. Önündeki yüksek kayalar yüzünden sahili göremiyordu. Bütün gücünü kullanarak bir iki adım daha attı, düze çıkmıştı nihayet. Yolunun üzerindeki ölü bedenlere basmamaya çalışarak kayaların arasından aşağıya doğru yürüdü. “İşte, şimdi gelip alırlar beni.” Hep öyle olurdu, yerde yatan bir yığın beden arasında öldü sanılan birinin hareket etmeye başladığını görünce birisi bağırarak diğerlerine haber verir, hemen oraya sedyecileri gönderirlerdi. Ama bu sefer bir türlü o bildik bağışmaları duyamıyordu. Kayaların arasından geçti ve göz alabildiğine uzanan sahile baktı. Hiç kimse yoktu. Önce gözlerine inanamadı. Aşağıdaki siperlerde bir tek asker bile kalmamıştı, siper çukurları bomboş, öylesine uzayıp gidiyordu. Gemiler de yoktu. Hep arkalarında bir kale gibi duran ve kendilerine dayanma gücü veren, en sıkışık anlarında her biri bir fabrika bacası büyüklüğündeki toplarıyla düşman mevzilerine ateş yağdıran gemiler de gitmişti. Ne kulaklarındaki uğultu, ne mide bulantısı umurunda değildi artık, dayanılmaz bir korku hissetmeye başladı. Yürüyerek, sürünerek, yuvarlanarak devam etti aşağı inmeye, şimdi daha rahat görüyordu boş siperleri, boş siperlerdeki delinmiş su fiçilerini, kabzası kırık tüfekleri, üst üste yığılmış boş cephane sandıklarını, miğfer ve postal yığınlarını, üzerlerindeki kurumuş kan lekeleriyle tortop olmuş battaniyeleri. Gözetleme aynalarının kırık parçalarından yansıyan soluk ışıklar kendisine göz kırıyor, gazete ve dergi sayfaları

rüzgârla oradan oraya savruluyordu. Bir tek asker bile yoktu siperlerde. Geriye bakıp düşman tarafını görmeye çalıştı. Orada da sessizlik vardı, orada da kimse kalmamış gibiydi. “Ne oldu böyle, savaş bitti mi? Beni niye burada bıraktılar o zaman?” Olduğu yere çöktü, fakat öylece oturamadı, sırtüstü devrildi. Çanta yine kürek kemiğine batmaya başlamıştı. Bütün gücünü kullanarak kayışı çekip gevşetti, çantayı biraz kenara itip sırtını rahatlattı, sonra yanda kalan çantayı açmaya çalıştı, içinde yaralarına bastırarak bir şeyler olmalıydı. Bir süre çabaladıktan sonra tek eliyle zar zor açabildi tokasını. Yün eldivenler, yeşil bir bere, iki dilim ekmek. Çantayı boşaltmaya devam etti, büyükçe bir şey geldi eline, çekip çıkardı, İskenderiye’de konakladıkları günlerde çarşıda gezerken görüp beğendiği bir kitap, aslında bir albüm, içinde resimler var. Çok eski zamanlarda yaşamış birinin yaptığı resimler, Buharî diye birinin. Ne tuhaf, onu ağzı kalabalık yaşlı bir Kıpti’den satın aldığı gün arkadaşlarıyla birlikte tatile gidiyormuş gibiydi. Çantayı karıştırmaktan vazgeçip uzandığı yere bıraktı bedenini. Bütün bu çabaların boşa olduğunu bilecek kadar çok şey görmüştü bu ralarda. Mide bulantısı adamakıllı artmıştı. Gözlerini aralayarak donuk mavi gökyüzüne baktı bir müddet. Ne olduğunu anlayamıyordu bir türlü, herkes nereye gitmişti, savaş ne zaman bitmişti, bunları bilmiyordu ama ne olacağını biliyordu. Sürekli kanayan yaraları vardı ve etrafta kendisine yardım edecek kimse yoktu. “Fazla zamanım kalmadı her hâlde.” Bakışları bulanmaya başlayınca gözlerini yumdu ve öylece bekledi. Yüzlerce arkadaşının ölü bedenini taşımıştı. Savaş bu, her gün askerler ölüyor ve diğerleri de onların cesetlerini taşıyordu. Bir gün kendisinin bedenini de birilerinin sırtlayıp götürebileceği ihtimalini hep aklında tutmuştu ama cesedinin evinden binlerce kilometre uzakta öylece sahipsiz kalacağını düşünmemişti hiç.

Çanak denen bu yere dünyanın bir ucundan gelmişti ve çok daha uzak bir yerlere gitmek üzereydi artık.

Uzandığı yerde öylece kaldı, gökyüzünü seyrederek ve denizin sesini dinleyerek bekledi ölmeyi.

O sırada, Boğaz'ın iki yakasındaki askerleri toplamış olan İngiliz ve Fransız gemileri geri dönüyor, Ege'ye doğru yol alıyorlardı.

Ve aynı anda, üniformasının yırtık kolunu aylar önce boşalmış bir erzak çuvalından kestiği parça ile yamamış olan sağ bacağı dizine kadar sargılı bir telgrafçı, İstanbul'a durum raporu gönderiyordu, "Askerlerini gemilere doldurdular ve gittiler. Çanak'ta düşman kalmadı."

BÖLÜM 1

İri damlalar cama vurmaya başladı. Sabahtan beri devam eden fırtına daha da şiddetlenmişti. Dışarıdaki kalabalığın üstünde rüzgârın savurduğu gazete parçaları, kâğıt mendiller ve kuru yapraklar uçuyordu.

Ters dönmüş şemsiyesini düzeltmeye çalışan bir kadın rüzgârdan savrulmamak için bir ağaç gövdesine tutundu, o arada kontrolsüzce bir o yana, bir bu yana dönen şemsiyenin sivri ucundan ürken birkaç kişi kaçıştı sağa sola.

Islak kaldırımında kayıp sendeleyeni biri kucağındaki ağır paketleri iri yarı bir adamın ayağına düşürdü. Koca paketlerin altında kalan adam can acısından çok öfkeyle bağırılmaya başladı. Çevredeki birkaç kişi koluna girerek onu bir kenara çekmeye çalışırken o hâlâ bağırıyordu.

Parlak küçük ayakkabılarıyla yerdeki çamurlu birikintilere basmamaya çalışan alımlı iki kadın seksek oynayan çocuklar gibi oradan oraya zıplayarak koşuyordu. Bastıkları yeri görmek için sürekli önlerine baktıklarından koşarken iki gençle çarpıştılar, kadınlardan biri çarpmanın etkisiyle dengesini kaybedince düşmemek için çarptığı gencin beline sarıldı bir an, sonra birbirlerine bakıp gülüşerek koşmaya devam etti kadınlar. Geride kalan iki genç yüzlerine çarpan iri yağmur damllarına aldırılmadan uzun süre yutkunarak seyretti uzaklaşan kadınları.